

PRIVREDNA
KOMORA
SRBIJE

CEVES
CENTAR ZA VISOKE
EKONOMSKE STUDIJE
CENTER FOR ADVANCED
ECONOMIC STUDIES

TEKSTIL

SEKTORSKI PREGLED DECEMBAR 2016.

GLOBALNO TRŽIŠTE

Cena pamuka u svetu pokazuje postepen ali siguran oporavak od dostignutog minimuma sa početka 2014. godine

Od početka svog oporavka cena pamuka, nezamenljive sirovine u tekstilnoj industriji, prosečno mesečno je rasla prema stopi od 1,5%. Trenutna cena pamuka, od 1,75 \$/kg, potvrđuje pozitivan devetomesečni trend.

Obim teško naplativih dugova u Italiji smanjen je za 2 mlrd \$; smanjenju je najviše doprinelo smanjenje dugova u tekstilnoj industriji

Teško naplativi dugovi značajno su smanjeni u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu. Iznos loših dugova u tekstilnoj industriji smanjen je za 15% u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu, što je iznad prosečnog smanjenja teško naplativih kredita u celoj privredi, koje je iznosilo 11%. Smanjenje iznosa teško naplativih kredita rezultat je sporog ali pozitivnog oporavka ekonomske aktivnosti u zemlji.

Novoizabrani predsednik SAD, Donald Tramp, pokušava da povrati autorsovanu proizvodnju u svoju državu, te bi to trebalo da smanji zavisnost od proizvodnje u Kini

S tim u vezi, tajvanske kompanije već razmatraju mogućnost otvaranja proizvodnih postrojenja u SAD. Naime, najveća kompanija za proizvodnju odeće sa Tajvana (Eclat Textile) odlučila je da se povuče iz proizvodnje sa kineskog tržišta. Kako navode čelnici ove kompanije, razlog za to su nepovoljniji uslovi poslovanja u Kini. Radnici u Kini više nisu spremni da rade za niske plate i ujedno mladi ljudi nisu spremni da uopšte rade u fabrikama odeće. Tajvanska kompanija koja širi svoje proizvodne kapacitete u Vijetnamu i severoistočnoj Aziji, razmatra i mogućnost ulaganja u SAD, s obzirom na nov način vođenja ekonomske politike u ovoj zemlji. Čelnici kompanije trenutno prate uslove koje politika Trampa nudi. Oni ističu da je malo verovatno da će kompanija premestiti svoje radno intenzivne aktivnosti u SAD, ali i da postoji izvesnost da će se automatizovane aktivnosti poput tkanja tkanina izmestiti upravo u tu državu.

Buduća očekivanja:

U budućnosti se očekuje rast tekstilne industrije

Očekivani rast prognozan je zahvaljujući sa dve komponente, kontinuiranog porasta populacije u svetu – očekuje se rast od 500 m stanovnika do 2020. godine i konstantnog rasta kupovne moći stanovništva. Prognoze rasta globalnog BDP-a pokazuju očekivanje godišnjeg rasta od 4%, do 2020. godine.

DOMAĆE TRŽIŠTE

Cene gotovih proizvoda na srpskom tržištu su u blagom porastu

Prosečne mesečne cene ukupne korpe dobara su 0,1% niže u odnosu na prošli mesec. Međutim, prema indeksu potrošačkih cena, maloprodajne cene odeće i obuće su za 0,3% više u odnosu na prethodni mesec. Ovo je u skladu sa kulminacijom trgovinske sezone koja pred kraj godine, a sve u skladu sa praznicima, sa sigurnošću računa na visok promet i plasman. Rast u potrošnji stanovništva, koja se odnosi na proizvode koji pripadaju tekstilnim proizvodima i obući, je pod uticaj ove sezone komponente.

Tekstilna industrija uvećava broj zaposlenih

Prema poslednjim podacima, u proizvodnji odeće i obuće učestvuje 57 800 radnika. Najveći doprinos apsolutnom rastu, u odnosu na uporediv period prethodne godine, ostvaruju proizvodnja odevnih predmeta i proizvodnja tekstila koje su otvorile oko 3400 novih radnih mesta.

Spoljnotrgovinski suficit ukupne tekstilne industrije i industrije kože i predmeta od kože je značajno veći u odnosu isti period prethodne godine i iznosi 40 mil EUR

Tekstilna industrija uvećava svoj značaj u ukupnoj međunarodnoj trgovini Srbije - povećan je udeo i u ukupnom uvozu zemlje i sada je na nivou od 5,6%, kao i u ukupnom izvozu robe iz Srbije – 7,6%. Posmatrano prema podsektorima, višemesečni deficit ostvaruje proizvodnja tekstila. To se

objašnjava time što je proizvodnja ove privredne grane u Srbiji velikom merom oslikana uvozom sirovina – pamuka, sintetičkih i ostalih vlakana, tkanine i prediva, te proizvodnjom gotovih proizvoda u formi odevnih predmeta različitih vrsta, koje su izvozno orijentisani i u najvećem meri se plasiraju na tržišta zemalja Evropske Unije. Ovde se naročito izdvajaju ženske čarape kao i donje rublje. Ukupna industrijska proizvodnja odevnih predmeta u toku tekuće godine je 7,9% veća u odnosu na 2015. godinu te ne iznenađuje podatak da je vrednost izvoza odevnih predmeta, od početka 2016 godine, 13% viša u odnosu na isti period prethodne godine.

Očekivanja:

Maloprodajne cene odeće i obuće kako na domaćem, tako i na globalnom tržištu, u prvom kvartalu tekuće godine pokazuje tendenciju pada
Očekuje se da će lični izdaci stanovništva za potrošnju za ovu grupu proizvoda, pod uticajem sezone koja se odnosi na novogodišnje i božićne praznike, biti niži.

Tekstilna industrija daće svoj doprinos ravnomernom regionalnom razvoju, kao i smanjenju nejednakosti raspodele među polovima
Registrovani trend iz poslednje dekade pokazuje da je modna industrija Srbije prošla put od klasične domaće prerađivačke industrije do izvozno orijentisane grane privrede. S tim u vezi, na osnovu opšte strategije razvoja privrede Srbije, može se očekivati dalji priliv inostranog kapitala kojim se otvaraju novi proizvodni pogoni. Očekuje se pozitivan doprinos regionalnom razvoju Srbije, s obzirom na to da se tekstilni pogoni otvaraju u različitim delovima Srbije i za razliku od mnogih drugih industrija, nemaju tendenciju geografske koncentracije u Beogradskom regionu. Pored činjenice da tekstilni pogoni upošljavaju lokalno stanovništvo, ovo se veoma značajnim delom odnosi na žensku populaciju. Kvalitetni kadrovi, kao i novoobučene mlade žene, zapošljavanju se i doprinose lokalnom BDP-u.

www.pks.rs